

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APĂRE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Christos a înviat!

Eată cuvintele cu cari „*Bunul Econom*” își face intrarea în casele iubiților nostri cetitori, și cu cari ne întimpinăm unii pe alții în aceste zile de mare sărbătoare D-zeească.

Da, Christos a înviat din morți, ca prin învierea Sa prea mărită să reînvieze și neamul omenesc, căzut în păcate și viețată nouă să însufle în inimile tuturor.

Și oare cine nu se înfioară la auzul acestor cuvinte, aducându-și aminte, că fiul lui D-zeu s'a făcut om și a suferit răstignire, numai și numai pentru izbăvirea noastră și pentru a ne arăta calea mântuirii?

Da, Christos ne-a dat exemplu ca să suferim dela dușmanii nostri și să ne iubim pe deaproapele, căci și El numai în urma acestei iubiri s'a supus chinurilor grozave ale dușmanilor sei, cari nu iubiau lumina, ci întunerecul, nu iubiau dreptatea, ci fărădelegea.

Răstignirea și învierea Lui este dovadă, că mai presus de toate faptele oamenilor este puterea D-zeească.

Să nu ne temem deci nici noi de atacurile ce se îndreaptă împotriva noastră, căci judecată dreaptă numai din ceriuri putem aștepta. Din contră, din ce vedem că neajunsurile ce îndurăm se întetesc și înmulțesc, noi să ne oțelim în fapte bune și să avem încredere în răsplata D-zeească.

Oțelirea poporului nostru e de lipsă din toate punctele de vedere, mai ales pe terenul economic, care ne duce la bunăstare și prin aceasta la fapte bune, plăcute atât înaintea oamenilor, cât și înaintea lui D-zeu.

Vieze deci în inima poporului nostru duhul blândeței, al faptelor bune,

al muncii cinstate și stăruitoare și al cruțării, ca astfel mulțumiți cu noi înșine să putem aduce laude Celui-ce prin moartea Sa ne-a înălțat pe noi.

Sperând că poporul nostru se va învrednici de aceste nobile însușiri, dorim tuturor cetitorilor nostri:

Sărbători fericeite!

Cronica.

În săptămânile din urmă atât agricultorul cât și vierul și grădinarul au fost favorizați de un timp cât se poate de potrivit pentru a executa lucrările lor de primăvară. Toate cerealele de primăvară sunt deja sămănate și în mare parte frumos răsărite. Singur ovășul a suferit în unele părți ale Transilvaniei, unde în urma unui îngheț neașteptat au degerat. Sămănatul cucuruzului (porumbului) și plantarea bulbilor de cartofi este în curgere. Trifoiul, lucerna ca și napii (steclele) de nutreț și de zahăr sunt sămănate demult. Singur semințele de legume mai gin-gașe contra frigului mai așteaptă de a fi încredințate pământului.

Sămănăturile de toamnă au iernat mult mai bine ca anul trecut. Singur rapița ne presintă perdeni mai însemnate, cari nu se vor resimți, căci ea a fost sămănată toamna trecută pe o întindere mult mai mare ca anii trecuți.

Pomii au fost, în cele mai multe localități, bine curățiti de oușele de omizi. Viia a fost desgropată, legată și pe alocurea se sapă deja pentru prima oară.

În general starea sămănăturilor și plantațiilor noastre ni-se prezintă până acum foarte favorabilă pentru recolta viitoare.

Un punct negru ni-se ivește în economia noastră de câmp: vitele, cari

din cauza lipsei de nutreț — care persistă încă și acuma — au iernat rău, și acum în urma fătutului și a celor de muncă prin lucrările de primăvară au slăbit îngrozitor. Atragem încă odată atențiunea agricultorilor nostri asupra păcatului față de ele și de noi înșine, că nu îngrijim în deajuns de nutrețul trebuincios vitelor noastre pentru iernat.

Concurențele noastre în grâne America și România încă se laudă cu sămănături bune. Din această cauză și prețul grânelor necum să se fi urcat, din contră în săptămânile din urmă au tendință a scădea.

Ori-cum ar fi, trebuie să punem toată nădejdea în noi înșine și să căutăm a termina cât mai neîntârziat lucrările de primăvară a câmpului.

Dela Reuniunile noastre.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului” a publicat programul pentru al XIII-lea târg de vite cornute de prăsilă periodic, subvenționat de stat și de comitat, ce se va ține la Sibiu în 24 și 25 Aprilie n. a. c. și va fi împreunat cu distribuire de premii și diplome de laudă.

Premiate vor fi vitele numai acelor proprietari, cari locuiesc în comitatul Sibiului.

Proprietarii vitelor premiate sunt obligați a folosi vitele premiate cel puțin 2 ani spre prăsilă, ear dacă le taie sau vând mai nainte a restitui premiul.

Indeosebi vor fi premiate cele de rasa curat Pinzgau.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” și-a ținut Joia trecută a 4 a ședință literară în anul acesta, reușind și aceasta ca toate cele dinainte.

De însemnat din această ședință e, că zelosul ei președinte, dl *Victor Tordășianu* și-a dezvoltat idea asupra celei mai bune căi, prin care s'ar putea veni în ajutorul învățăceilor meseriași, și aceasta ar fi înființarea unei mese, după modelul mesei învățăceilor germani. Și astfel de mese se înființează în centrele mai însemnate, cum e de ex. Brașovul, unde «Asociațiunea pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români» dispune de o avere de aproape 100 mii cor., Sibiiul, Lugojul etc.

Mijloace? Avem aproape 100 de bănci românești și deci vom apela la ele pentru câte un modest ajutor anual permanent, precum și la fundațiunea fericitului Andronic, ce dispune de peste 400 mii cor. și la diferitele fundațiuni de ambele confesiuni.

Luni, a doua zi de Paști, își va ținea adunarea generală „Reuniunea sodalilor români din Cluj“.

DIN LUME

Anglia și Transvaal.

Despre mersul tratatelor de pace între Anglia și Transvaal, până acum nu avem nici o știre pozitivă.

Belgia.

Conform hotărârii sindicatului lucrătorilor, ieri s'au reîntors muncitorii la lucru, așa că greva se consideră de terminată în toată țeara.

FOIȚĂ

Anecdote populare.

Dac'o vrea și Dumnezeu.

— Unde pleci acum, bărbate?!
 Ți-ai găsit, mă rog, de dus,
 Nu vezi, masa doar s'a pus!
 — Ei, mă duc mișel în stradă;
 Dar pe dată, 'ndată mare,
 Uil'te sunt acasă-aice:
 Poți să dai și de mânoare.
 — Aș! Măncare, na-ți o bună:
 Când te duci tu... nu stiu eu?...
 — Ba, zău, vin, nevastă dragă...
 — Vii deo vrea și Dumnezeu.
 — Ce s' vree Dumnezeu:
 Vree dînsul ori nu vree,
 Vii, nevastă pe minut,
 Poate lumea chiar s' pice.
 — Vii, bărbate, bine, vină:
 Poți să zici tu, știu doar eu:
 Știu ce vree vorba ceo:
 Vii deo vrea și Dumnezeu.
 Cam așa vorbise omul,
 Cam așa grăi nevasta;

Liberalii salută cu bucurie această hotărâre, deoarece-ce represiunea ar fi fost teribilă. Deosebit de aceasta, lucrătorii ar fi ruinat prin violență cauza revisuirii constituției.

Ziarele liberale felicită pentru aceasta pe sindicatul lucrătorilor.

Ziarul «Soir» anunță, că ministrul va schimba în sens liberal legea electorală.

Rusia.

«Morgenzeitung» află din Varșovia că ieri-noapte, un student în vîrstă de 22 ani, a tras 3 gloanțe de revolver prin fereastra palatului guvernatorului de acolo.

Guvernatorul a fost rănit la umăr.

Studentul a fost arestat.

Spaima în oraș se lățește.

Turburările din Orient.

«Frankfurter Zeitung» publică o depeșă din București, în care se spune, că guvernul român, părtaș al statului quo în Balcani, e pe cale de a denunța jocul fals, pe care îl joacă Bulgaria în agitația macedoneană.

Cu toate desmintirile repetite ale guvernului bulgar, care respinge orice răspundere în turburările din Macedonia și în uneltirile bandelor bulgare pe teritoriul otoman, guvernul român acuză principatul Bulgariei că incurajează în secret pe revoluționari.

Și 'nsfârșit el, haide, pleacă
 Incheind cu vorba asta:
 „Ce s' vree Dumnezeu,
 „Vree dînsul ori nu vree,
 „Vin, nevastă, pe minut,
 „Poate lumea chiar s' pice.
 Dar n'apucă el în stradă
 Ca s'ajungă tocmai bine,
 Hop, un cărd de oameni vine.
 Unul strigă, altul iară,
 Unul fuge, altul sbeară
 Și s'apucă la bătae,
 Și se fac pungași și hoți,
 Și poliția pe dată
 Mi-i închide, hai, pe toți;
 Ba 'ntre alții, care 'i prinde
 Și mi-i bagă la 'nchisoare,
 Și pe dînsul mi-l înhață
 Și mi-l toarnă la recoare;
 Și mi-l ține-o și sau două,
 Cînt anume nu prea știu,
 Și'i dă drumul tocmai sara,
 Tocmai noaptea, hăt târziu.
 Când ajunge omu-acasă,
 Ușa 'nchisă. Bate, bate;
 Dar în casă dorm cu toții:
 Nu s'aude, sănătate.
 Bate dînsul, ce s' facă;
 Bate, strigă răgușit

DE TOT FELUL

Cum se scot pete de unsoare din lemnăria de stejar d. e. din mobile sau din podeala de stejar? Pregătim un aluat format din lut sau în general din pământ argilos și oțet; îl aplicăm sau îl punem deasupra petelor în grosime de 2—3 centimetri, și-l lăsăm neatins o zi întreagă. În ziua următoare îl depărtăm și-l înlocuim cu un alt aluat proaspăt. Petele dispar cu desăvârșire dacă vom repeti acest proceden cel mult de trei ori.

Pentru vopsitori. Văpsele pregătite cu ceară și rășină se uscă foarte iute, și sunt din cauza aceasta preferabile vâpselelor făcute numai cu ulei. Pentru a prepara o astfel de vâpsea se disoalvă 10 părți de ceară galbenă curată cu 10 părți ulei de în și 5 părți de rășină în 8 părți de ulei de terpentină la o căldură moderată. Acestea două soluțiuni se toarnă la olaltă și se mestecă, până ce se formează o substanță groasă. Când se întrebuițează acest amestec se adaugă atât ulei de terpentină, cât este de lipsă spre a-o subția, și apoi se mai adaugă și culoarea, care mai întâiu se treacă cu ulei și adecă în proporțiune de 1/8 din volumul substanței mestecând mereu și turnând câte puțin ulei de terpentin.

Advocatul poporului.

A topi cânepă și în în apa ce se folosește pentru beut sau pentru prăsierea peștilor, apoi în cele aflătoare în interiorul comunei, nu este permis. Acolo, unde nu sunt topitoare (topile) anumite pentru topitul cânepii și al inului, prim-pretorul designează în fiecare an până la finea lui Maiu locul unde este a se topi cânepa și inul. Afară de

Până când nevasta 'n urmă
 Mi-l aude în sfîrșit:
 — Cine bate o
 — Eu.
 — Cum, cine?
 — Eu, bre, eu!
 — Dar care eu?
 — Eu, bărbatul tău, Săftică,
 Da'o vrea și Dumnezeu.

Cine a făcut pe Sas?

Da încotro pe vremea asta,
 Pe-așa viscol, pe-așa vînt,
 Ce te toarnă la pămînt
 Și ți-aruncă 'n ochi răpadă;
 Nici nu vezi pe unde-apuci:
 Sasule, măi, und' te duci?
 — Hei, Dumitre, la pădure,
 Am pornit acuma eu,
 Amîndoi cu chine-al meu,
 Că la casă, la căldură,
 La mîncat,
 La culcat,
 Numai mîța și Catrinchen
 Toideama singur stat;
 Eară eu și chine vecinic,
 De cu ziuă pîndă 'n sară
 Tot afară, tot afară;

aceste locuri nici în apele proprii nu este er-
tat nimănui a o topi. Cu ori-ce plângeri în a-
ceastă cauză ne adresăm la oficiul pretorial.
(Art. de lege XII. §. 17 din 1894 și ord.
min. de agric. din 1894 Nr. 48000 §. 17).

In institutle de corecțiune pă-
rării sau tutorii au dreptul a interna copii
lor, cari au împlinit deja al șeptelea, dar n'a
trecut al 18-lea an pentru a se corige (în-
drepta), dacă ei sunt stricați moralicește. Aci
vor sta cel puțin doi ani. În timpul acesta
pe lângă un traiu regulat și strictetă cuve-
nită învață și o meserie.

Pentru primire, cererile sunt a se adresa
ministrului de justiție, la care se alătură:
cartea de hotez, descrierea corpului făcută de
cătră primăria com., atestat medical, de mo-
ralitate și o declarațiune dată înaintea pri-
măriei comunale de cătră persoana care se
însărcinează a plăti spesele de întreținere
pentru copil.

Copii trecuți de 18 ani nu se primesc
în institut, ear cari împlinesc 20 de ani în
institut, asemenea nu mai pot fi ținuți acolo.
(Ord. min. de justiție nr. 13964 §§. 6—10
din 1894).

O nouă însoțire românească.

Aflăm cu plăcere, că în Hunedoara
s'a pus la cale a se înființa o însoțire
economică (magazin de cereale și an-
ticipații). În acest scop s'a trimis o cir-
culară la mai multe persoane marcante,
prin care sunt invitați la o consfătuire
a fondatorilor pentru ziua de 30 April
st. n. a. c. Cu această ocaziune se vor
discuta modalitățile înființării, proiectul
de statute și se vor face pașii necesari
pentru ținerea adunării constituante.

*Tot necazuri, tot nevoi:
La pădure, la gunoi...
Că pe mîța și Catrinchen,
Pe nevasta asta-al meu,
Nrmai făcut Dumnezeu;
Ear pe mine
Si pe chine,
Pe-amîndoi pe noi, s'eracul,
Făcut... dracul.*

Afumă.

*Căpitanul nu-i acasă,
E de mult la slujbă dus;
Numai doamna cu copiii
Stă 'n salonul cel de sus,

Doamna șeade și citește,
Ea stărnește mii de gânduri
Urmărind cu ochii 'n fugă
Ale cărții negre rînduri;
Iar copiii, de... copii,
Tot stărnesc la jucării,
Si-au stărnit cu 'ncetă-alătea
Cu-alor joc ne-astîmpărat:
N'a rămas de leac un scaun
Să nu fie răsturnat.
Ba, cu jocul lor în urmă,*

Urăm deplin succes acestei noue
însoțiri românești ce este a se întemeia.

Circulara are următorul cuprins:

Stimate Doamne!

Prospectul pentru înființarea unei înso-
țiri economice (magazin de cereale și antici-
pații) în Hunedoara este atât de bine primit
din partea publicului, încât ni-se impune
grabnică înființare a acesteia.

Ca pe unul dintre fondatorii și iniția-
torii acestei însoțiri, ne permitem deci a Vă
ruga să binevoiți a participa la o *consfătuire
a fondatorilor*, ce se va ținea *Mercuri în 30
Aprilie st. n. la orele 2 și a.* în localul hote-
lului Rimbaș din Hunedoara.

În această consfătuire se vor discuta
modalitățile înființării, proiectul de statute și
se vor face pașii necesari pentru ținerea adu-
nării constituante.

Ținerea acestei consfătuiri se impune
cu atât mai mult, cu cât interesele mișcării
noastre cer ca însoțirea să poată fi în activi-
tate deja în preajma treieratului din ăstan,
ca așa dela început să-și poată asigura un
cerc sănătos de afaceri. Începutul să-și facă
prin spriginirea producătorilor ce-și pun în
piață roada multelor osteneli.

Rugându-Vă încă odată pentru partici-
pare, semnăm

În numele fondatorilor:

Cu distinsă simă

Avram P. Păcurariu
ppresb. gr.-or.

Nicolau Macrea
cont. de bancă.

Medicul casei.

Acidul boric (boraxul) este o sub-
stanță albă, ce se poate pulverisa și se to-
pește în apă caldă cu înlesnire. Este un des-
infecțant (omoritor de microbi vătămători)
foarte bun și cu deosebire pentru spălat ră-

nile, pentru ochi și urechi. Se întrebuițează
în *dizoluțiuni* de 2—5 grame pentru 100 gr.
apă destilată. În casuri de anghini grave se
poate sufla cu o pană de găscă în gâtul co-
piilor și va fi foarte folositor. Pus în vase-
lină sau ori-ce grăsime curată se face alifie
pentru răni. Acidul boric este ieftin și îl pu-
tem cumpăra în ori-ce farmacie.

Contra guturailui. Cel mai bun
tratament, a face ca guturaiul să aborteze
este, ca îndată ce simțim răceală și începu-
tul de guturaiu să luăm o dosă masivă de
chinină sulfurică de 1—1.50 grame. Gutu-
raiul va dispărea ori va fi foarte ușor.

Un excelent praf de dinți. Pisați
și amestecați la un loc următoarele:

Chinina roșie 8 gr. Scorțioară 4 gr.
Căroung 4 gr. Piatră-acră 2 gr. Esență de
mintă 14 picăt.

Contra asudării mânilor. Se treacă
mănușile puțin timp, de 3—4 ore pe zi, cu o
mică cantitate din amestecul următor:

Acid salicilic 15 gr. Borax 15 gr.
Acid boric 5 gr. Alcool 30 gr.

DIVERSE

Iarba se se cosască atunci, când e în
floare, căci atunci vom dobândi cel mai bun
și mai nutritor fân. De vom aștepta până
când florile se scutură în mare parte, fânul
va fi lemnos și cu puțină putere nutritivă.

Este îndeajuns cunoscut, că dela nutreț
atîrnă îngrășarea vitelor, mulțimea grăsimii și
a laptelui. Să ne desvêțăm odată dar de o-
biceiul de-a cosi iarba uscată pe jumătate,
căci o facem în paguba noastră.

Lanțurile de fier sau și alte scule de
fer ce sunt supuse sguduirilor după folosire
indelungată se frâng ușor. Înroșindu-le în
foc devin earăși bune de folosință.

*Si prin curte jos s'au dus
Si găsind și niscai ceapă
Au venit cu dînsa sus;
Au întins'o pe sub mese,
S'au jucat așa frumos
C'au făcut, mă rog, salonul
Coji de ceapă tot, pe jos.
Când era salonu-acuma
Cam în astă stare-adus,
Hop, soldatul vine sus.
— Ce-i, Ioane?*

*— Cuconiță,
A venit don colonel
Si cucoana dumisale
Si e'un domn e'am tinerel.
— Bine. Vai, ce este-aice!
Vezi coji ce-au făcut!
Spune fetei să deschidă
Iar tu, haide, 'ntr'un minut,
Iea și mătură pe-aice,
Aste coji le strînge toate
S'apoi tea și-afumă 'n casă,
Dar în grabă cât se poate.
Intră 'n casă musafirii,
Si 'ncepînd la vorbă, glume,
Numai iată și soldatul
Vine 'n nuntru ca s'afume.
Dar cu ce gândiț c'afumă,
Ce-a putut el să priceapă?
Dînsul vine ca s'afume*

*Prin salon cu coji de ceapă.
Intră 'n casă dînsul, colo,
C'un fum gros, e'un taler mare
Si se duce să-i afume
Pe la nas pe fic-care.
Iea pe rînd, deci, musafirii,
Mai de 'ntăiu pe colonel
Si pe doamna lui și 'n urmă
Pe cel domn mai tinerel.
Mi-i afumă sdravăn, bine.
Musafirii ce se facă?
Strâng din nas și rabdă 'n silă:
Trebuiește ca să tacă.
— Dar ce faci întrebă garda,
N'auri, fugi, ce faci acum?...
— Ce să fac, soldatul nice,
Cuconiță, eu afum.
— Cum afumi, cu ce?...
— De, uile,
De, cu... știți... ce-am măturat...
— Cum se poate?! Ești turbat!?...
Fi!... Ce miroși! Eși afară,
Haide, fugi de-aice, du-te!...
— De, mă duc dar, cucodiță,
D'apoi ceapa ast-fel pute.*

Th. D. Speranța.

Recolta cerealelor.

(Urmare și fine).

(Retipărirea interzisă).

În cele mai rari cazuri sunt paiele grânelor atât de uscate în momentul seceratului, încât snopii să-i putem așeza în stoguri, sau să se treere imediat, cu atât mai virtos, când în snopi s'au legat și burueni verzi, cari s'au tăiat odată cu grânele.

Din acest motiv fiecare snop după-ce s'a legat se pune în picioare spre a se usca la soare o zi sau două. După aceea se așează în clăi (jumătăți, picioare) care conțin după obiceiul localității un număr mai mare sau mai mic de snopi.

Ori-care ar fi forma acestor *clăi*, le vom clădi astfel, ca spicele să fie înlăuntrul clăii, spre a fi ferite de ploii, iar partea de jos a paielor să viie în afară, ca buruenile ce s'ar afla acolo, să se poată usca mai repede.

Dacă grânele s'au uscat cu deservire și avem timp favorabil, transportăm aceste clăi la anume locuri pentru a le păstra până-ce le îmblătim sau treerăm.

Păstrarea se face sau în stoguri și în girezi, sau în locale anume constituite, numite șuri sau șire. La clădirea stogurilor și girezilor vom observa toate regulile observate și la clădirea stogurilor cu fân și vom mai adauga că basa snopilor se va așeza întotdeauna în afară, și pentru virful stogului vom folosi paie, fân, trestie etc. Dacă clădim un stog sau gireadă din snopii care nu sunt încă bine uscați, grânele trec în fermentațiune (dospire) și se strică. Observăm această fermentațiune care o numește poporul că: *s'au aprius grânele*, după mirosul particular (deosebit) și prin împrejurarea că ies vapori (aburi) de apă din el. Dacă băgăm mâna în stog, observăm o temperatură foarte ridicată. În astfel de cazuri imediat trebuie să risipim stogul lăsând snopii la soare ca să se usuze bine, în cas contrar atât paiele cât și boabele se înegresc trecând în putreziciune șiși perde toată valoarea.

Treeratul sau îmblătitul.

Pentru a scoate grăunțele din spic, supunem grânele la o operațiune numită *treerat sau îmblătit*.

Modul cel mai primitiv de a scoate grăunțele din spice este a le scoate cu *mâna* din spic. Acest mod bine înțeles îl vom folosi numai la cantități foarte mici și când este vorba de a câștiga semințele dela unele plante de mare valoare.

Se mai scot grăunțele din spice cu ajutorul *îmblăciilor*; lucrarea aceasta merge însă foarte încet și se întrebunțează numai acolo, unde se dispune de puține grâne, cum este prin părțile muntoase și unde lucrătorii trebuie ocupați și în cursul iernei.

Pe lângă împrejurarea că îmblătitul este o muncă grea, ea sporește încet, astfel că pe zi un om nu poate scoate mai mult decât 1.5—2 hct. grăunțe.

O împrejurare ne poate face ca cel puțin o parte din grânele noastre să le îmblătim și anume atunci, când paiele dorim a le folosi întregi pentru acoperitul caselor și pentru diferite împletituri. Este de notat, că prin îmblătit paiele nu se sparg, nici nu se încurcă.

Mai repede se scoate grăunțele din spice călcându-le cu picioarele vitelor noastre, adică le *treerăm cu vitele*. Spre acest scop facem o arie provizorie sub cerul liber, alături de stogurile de grâne și întindem snopii desfăcuți pe arie și mînam în cerc boii sau cai peste ele. Caii fiind mai iuți, sunt de preferat boilor. Neajunsurile cu care este împreunat acest mod de treer sunt: că nu se poate executa de cât pe timp frumos, grânele trebuie să fie foarte bine uscate, căci altcum o mare parte din grăunțe rămân în spice, apoi multe din grăunțe, ca și la îmblătit, se sparg, paiele se sdobesc foarte rău, grăunțele se necurătesc prin escrementele vitelor și în fine multe din grăunțe se perd fiind mâncate și risipite de vite.

În timp uscat un cal este în stare a scoate până la 5 hct. grăunțe din spice.

Treeratul cu îmblăciile și cu vitele are multe neajunsuri, de aceea aceste metode de treerat se lasă tot mai mult în părăsire, înlocuindu-se prin treerat cu diferitele mașini numite «batoze». Foloasele ce ne oferă mașinile de treerat sunt: ele treeră mai ieftin, mai complet și cu mai puține spese de supraveghiere. Deosebim trei feluri de mașini de treer, după-cum sunt ele puse în mișcare prin forța omului, prin vite cu ajutorul unei manej (virtej) și prin vapori.

Mașinile de treer puse în mișcare *cu mâna* recer 6—8 oameni de serviciu și nu scot mai multe grâne de cât ar treera acești oameni de serviciu cu îmblăciile. Un folos în grăbirea treeratului la astfel de mașini nu avem, avem însă folosul, că această mașină scoate mai multe grăunțe din spice.

O economie în lucrare vom avea abia când întrebunțăm *mașini de trier* puse în mișcare *prin vite și vapori*. O batoză de doi cai și cu un serviciu de zece oameni poate treera pe zi 40 hct. grâne.

Cel mai mare folos îl avem dela batozele cu vapori, care pe lângă treerat ne și curăță și sortează grânele. Ele recer 25—30 persoane de serviciu și scot pe zi 200—300 hct.

Curățirea și sortarea grânelor.

La mașinile de treer cu vapori odată cu treeratul se și curăță și totodată se și sortează grânele, adică se alege boabele după mărimea lor.

La celelalte mașini, precum și dacă treerăm grânele cu îmblăcii sau cu vitele, grânele înainte de a le vinde sau întrebunța, trebuie curățite de pleavă, praf, semințe străine și în cas eventual a le sorta după mărimea grăunțelor.

Aceste lucrări se execută în modul cel mai primitiv prin *vânturatul cu lopata*, aruncând adică grânele treerate contra vântului, care ia cu sine praful și o parte din pleavă, pe când grăunțele mai grele cad drept pe pământ. Apoi se mai *ciuruesc* prin ciururi cu ochiuri de diferite mărimi pentru a le curăți și a le sorta.

Toate aceste lucrări se pot executa cu mai multă economie de timp și spese și cu mai puțină risipă de grăunțe, întrebunțând pentru acest scop mașini anume construite.

Astfel avem mașini numite *vânturătoare*, care curăță grânele de pleavă, particulele de pământ și praf.

Cele dintâi se separă de grâne prin un sistem de site puse în mișcare, ear cel din urmă, adică praful, precum și restul de pleavă se îndepărtează prin un curent (vânt) de aer produs de o roată cu 4 sau mai multe lopeți ce se învîrtește foarte repede.

Semințele de burueni dacă diferă mult în mărimea lor de semințele grânelor, se pot separa ușor tot prin vânturătoarele amintite, întrebunțând site potrivite pentru acest scop. Pentru a scoate însă semințele de mazărice și cu deosebire de neghină vânturătoarele nu sunt suficiente. Pentru acestea sunt construite așa numitele *trioare*, cari pot fi cu *simplu* și cu *dublu efect*.

Cu simplu efect sunt acelea, cari separă numai semințele rotunde ca ale neghinei și mazărichei, ear cele cu dublu efect mai separă pe lângă acestea și semințele lungi, precum d. e. cele de ovės.

Pentru *sortarea grânelor* după mărimea boabelor încă sunt construite mașini. În principiu ele constau dintr'un cilindru aproape horisontal, ai cărui pereți sunt formați din sîrmă (drot) sau tinichea găurită ca un ciur, la un capăt ochiurile sunt mai mici și apoi cresc cu cât se apropie mai mult de capătul celalalt. Cilindrul pus în rotațiune și introducându-se grânele înăuntru lui, trec după mărimea boabelor prin pereții cilindrului, adunându-se în diferite părți sortate gata. Cu astfel de mașini se pot separa și sorta după mărime una și aceeași specie de grăunțe, precum și un amestec de diferite specii, precum d. e. grâu se poate separa de sêcară, orz, ovės, linte, mazărice, fasole, mazere, trifoiu, lucernă etc.

Păstrarea grăunțelor.

În cele mai rare cazuri este agricultorul pus în pozițiune de a vinde grânele sale de-a dreptul din arie; ele trebuiesc păstrate așadar mai lung sau mai scurt timp până la vânzare sau întrebunțare.

Grâne foarte puține se pot păstra în *hambare* (în lăzi anume construite). Ele sunt foarte corăspunzătoare, numai grânele când le așezăm în ele să fie foarte bine uscate, altcum încălzindu-se se produce muzezeală, adică se *încing*.

Cantități mari de grâne, dacă nu dispunem de edificii

anume, se pot păstra în gropi (*silouri*). Acest mod de păstrare a fost foarte usitat în timpii anteriori, parte pentru simplitatea înființării lor și parte pentru siguranța contra focului și furturilor.

Astfel de gropi se construiesc în următorul mod: se alege un loc mai ridicat, care nu suferă de umezeală, și unde pământul este cât se poate de argilos. Aci se sapă o groapă în forma unei sticle. Păreții se netezesc cât se poate de bine și ca să se întărească și mai bine se ard cu paie.

Aci se toarnă grânele, și gura gropii se astupă mai întâiu cu niște scânduri și apoi cu pământ, atât până-ce presentă o movilă deasupra gurii gropii. Deși grânele se păstrează aci destul de bine, totuși nu sunt recomandabile fiindcă presentă prea multe greutateți la scoaterea lor.

Cel mai corăspunzător mod de păstrare sunt *magaziile*. Ele sunt zidite de peatră sau lemn. Podeala pe care se așează grânele trebuie să fie ridicată dela pământ ca de un metru. Ferestrele vor fi așezate dela podeală la 2 m. și astfel dispuse, ca fiind deschise, să se producă curent de aer.

O condițiune principală trebuie observată la construirea magaziiilor, ca păreții și podeala să fie cât se poate de netezi și să nu presinte crepături, căci altcum se încuibă gărgărițele și nu le mai putem stîrpi.

Înăuntru magaziiilor vom face mai multe despărțituri cu pereți de scânduri după trebuință.

Pentru un hect. grâne vom calcula 35 ctm. pătrați suprafață de podeală.

Trbuie să observăm cu multă stăruință, ca grăunțele să nu se pună în magazie în straturi mai groase până-ce nu sunt foarte bine uscate. Astfel rapița la început se va așeza în un strat de cel mult de un lat de mână, apoi întoarșe cu lopețile aproape în fiecare zi și numai după-ce s'a uscat bine se va ridica într'un strat de 30 ctm. De asemenea grânele cu cât vor fi mai verzi înmagazinnte, cu atât și stratul va fi mai subțire.

Mai târziu se pot ridica până la cel mult o jumătate metru și numai în cazuri excepționale până la un metru. Dacă observăm că grânele încep a fermenta (a dospiti) și încălzi, le vom întoarce cu lopețile cât se poate de energetic sau, ceea-ce este și mai bine, le vom da la vânturătoare.

Acest vânturat respective întoarceri cu lopețile vom repeti din timp în timp, când grânele rămân mai mult timp înmagazinate.

În exploatațiuni întinse și unde se dispune de capitale suficiente, magaziiile de grâne sunt construite în formă de *turn* cu 5—6 și mai multe etaje (caturi). În ele vânturarea grânelor se face deschizând niște găuri în podeala fiecărui etaj, prin care grânele cad în etajul de desubt. Grânele din etajul cel de jos de tot se ridică apoi prin manej (vîrtej) cu vite sau prin mașina de vapori în etajul cel mai de sus.

La noi este obicinuit a se păstra grânele și prin podul edificiilor.

(Va urma).

Invitare de abonament!

Prin aceasta se deschide nou abonament la „*Bunul Econom*“.

Abonamentul:

Pentru Austro-Ung. pe un an costă 4 cor.

Pentru „ „ pe un jum. de an 2 cor.

Pentru România pe un an 15 franci.

Abonamentele sunt a se trimite la adresa subsemnatei administrațiuni.

Administrațiunea
„*Bunul Econom*“ în Orăștie.

Concurs.

Direcțiunea despărțământului Bistrița al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ escrie concurs pentru:

I. Un premiu de 20 cor. în aur, care se va conferi aceluia proprietar român de pe teritoriul despărțământului, care va arăta cel mai frumos spor relativ, făcut în ramul pomării în cei 3 ani din urmă socotiți până la expirarea concursului.

II. Un premiu de 20 cor. în aur, care se va conferi aceluia proprietar român de pe teritoriul despărțământului, care va arăta cel mai frumos spor relativ, făcut în ramul stupării în cei 3 ani din urmă socotiți până la expirarea concursului.

III. Un premiu de 20 cor. în aur, pentru o disertațiune din ramul economiei ce e a se ceti în adunarea cercuală din anul acesta și se va afla mai bună.

Au să dovedească prin certificat dat de agentura comunală a Asociațiunii, sau dacă în comună nu ar fi agentură, prin certificat dat de primăria comunală și văzut de preotul local:

Concurenții la premiul I: numărul pomilor, soiul lor, mărimea teritoriului de cultură și că sporul în pomărit l-a făcut concurentul.

Concurenții la premiul II: numărul stupilor, felul coșnițelor și sistemul, descrierea stupinei și că sporul în stupărit l-a făcut concurentul.

Concurenții la premiul III: au să scrie lucrările legibile numai pe o față a hârtiei, să le înainteze anonim provăzute numai cu o devisă și cu un plic cu aceeași devisă, în care va fi numele și adresa autorului. Lucrările se vor examina de o comisiune de 3, designată de comitetul cercual.

Petițiile instruate cu certificat, cum și disertațiile sunt a se înainta la subsemnatul secretar al despărțământului până la 10 Iunie n. 1902, cele sosite mai târziu nu se vor considera.

Decernarea premiilor va hotărî-o co-

mitetul cercual, ear conferirea se va face în adunarea cercuală de est timp.

Bistrița, la 10 Aprilie 1902.

Direcțiunea despărțământului.

Dr. Gavril Tripou. Dr. Victor Onișor,
vicepreședinte. secretar.

NOUȚĂȚI

Biserica nouă în Orăștie. Zilele acestea s'a deschis o subscripție pentru fondul de zidire a bisericii gr.-or. Inițiatorul este dl I. Mihu, care a și subscris spre acest scop 1000 cor., afară de aceasta s'au făcut și alte subscrieri cu sume frumoase, cari sunt a se solvi într'un anumit șir de ani. Credem, că cu ajutorul lui D-zeu, peste 12—15 ani suma necesară va fi adunată și se va face zidirea. Lista de subscriere, se află la comitet. Colecta a ajuns în câteva zile la suma de aproape 6000 cor.

— **Directorul fundațiunii Șulutane** se va întruni mâine în ședință ordinară. Comisia permanentă, constătoare din canonicul Simion P. Mateiu, directorul de finance George Pop din Nyiregyháza și Iuliu Baroși insp. școl. în pens. a revăzut Vineri rațiunile fundațiunii pe an. tr. Dintre ceilalți membrii sunt prezenți juzii dela curie: Alexandru Onaciu și Ioan Mezei, Budapesta, judele de tablă Vasile Hossu, Cluj, preș. sedriei ortanale Ioan Simionas, Deva, Leontin Pop, jude de tribunal în pens. Cluj și Patriciu Barbu, avocat Reghin. Afară de rapoartele îndatinate va mai fi vorbă și de eventuala cumpărare a unui domeniu extins pe seama fundațiunii.

— **Noul vicar al Hațegului.** Din Lugos primim știrea, că Ilustr. Sa Dr. Dem. Radu a numit vicar foraneu al Hațegului pe Clar. Dl Dr. Iacob Radu, asesor consistorial și protopop onorar. Noul vicar a fost elev al școalelor din Blaj și a absolvat teologia la Roma. — Felicitările noastre!

Societăți pentru comerțul de ouă. În decursul iernii trecute reuniunea sâsască de agricultură a înființat în 9 comune săsești tovărășii pentru vinderea ouălor, pe cari le trimit la Budapesta și de acolo la Berlin. Unele din aceste tovărășii au adunat zilnic până la 1000 ouă, altele pe săptămână cel puțin 1—2 lădițe à 1440 ouă. Toți au câștigat cel puțin 1/2 cr. (1 ban.) la ou față de anul trecut. Aceasta a fost cu puțință numai fiindcă s'au scăpat de negustorii Jidani, cari erau singurii negustori de ouă. Lucrul merită deci atențiunea tuturor locuitorilor noștri dela sate, căci imitând în multe deale economiei pe Sași — dobândă bună vor avea. Din exemplul acesta se poate vedea încă odată, ce plătește întovărășirea într'ale economiei și comerțului.

Incălțăminte pentru honvezi vrea să comande ministrul de honvezi la meseriașii

din țeară. E trebuință de 16.300 părechi de boconci și 6700 părechi de păpuci mai ușori. Pentru părechea de boconci plătește 10 cor. 16 bani, pentru cea de păpuci 8 cor. 65 bani.

„**Câmpul**“ este titlul unui nou ziar care se ocupă cu agricultura și este organul absolvenților de agricultură din România. El apare în București. Ii dorim succes și viață lungă.

Foc. În preziua de Sft. Mărie s'au aprins și ars magazia de mărfuri din gară Hațeg. Mare pagubă, ca la 50.000 cor.; au suferit cu deosebire negustorii ce aveau acolo mărfurile destinate pentru tégul de țeară ce se ține pe aceasta vreme în acel oraș.

Zilele trecute s'a revărsat asupra Berlinului o ploaie torențială care a prefăcut stradele orașului în lacuri. Circulația trăsurilor și a tramvaelor a trebuit să fie întreruptă. Trăsnetele au aprins mai multe case. Pompierii au trebuit să alerge la trei sute de chemări pentru incendii și inundații. Grădinile și parcurile au fost distruse de grindină. Trăsnetul a lovit pe mașinistul și fochistul unui tren de incintă, rănindu-l. Multe case și fabrici au fost pline cu apă. O casă s'a prăbușit și multe altele amenință să se dărîme. Sunt mai mulți răniți. Pe unele strade joase ale orașului, apa a fost înaltă de un metru. Pompierii au scăpat pe mulți locuitori din subterane. Se vedeau plutind acolo leagăne cu copii în ele. Apa a spart multe vitrine de prăvălii. Două s'au dărîmat. Groaznicul uragan a durat cinci ore. Mai multe linii de cale ferată și de tramvae au fost distruse.

Călindarul săptămânii vechiu și nou.

Duminea Sf. Paști.

Dum.	14 (+) S. Paști	27 Peregrin
Luni	15 (+) Lun. Pașt.	28 Vitalis
Mar.	16 (+) M. Agapta. Irina.	29 Petru
Merc.	17 C. Simeon	30 Catarina
Joi	18 C. Ioan	1 I. Maiu
Vineri	19 C. Ioan d. peșt.	2 Anastasia
Sâmb.	20 C. P. Teodor	3 Afl. Crucii

Tégurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 28 April — 4 Maiu n.

28. Cluj. Copsa-mică. Iacăsdorf Nadesul-sas.	Caranșebes. Jueul-de-jos.
29. Gherla. Jimborul-mare.	2. Covașna. Ilonda.
30. S. S. Georgiu. Șinca-veche.	3. Cernațu. C. S. Mărtin. Sibiu.
1. Maiu Bandul-de-Câmpie. Cacova.	4. Checichemet. Ludoș. Lupșa. Rodna-veche. Segedin. S. Cristur.

Intrebări și răspunsuri.

Dlul A. Popovici în Mercina. Despre Reuniuni pentru asigurarea vitelor vom vorbi în numărul viitor. Cu un proiect de statute vă putem noi servi.

D-șoarei A. în R. Pêrul roșește de regulă fiindcă este expus soarelui și este poate prea puțin uns. Iți recomandăm a-l spăla cu apă în care s'a fert mult și bine ceai rusesc și apoi să-l ungi din când cu câte puțină vaselină albă curată.

Dlul I. Pavel în Sebeș. Sosit prea târziu pentru anul de astăzi. Se va publica în cel viitor.

Prim-colaborator: Const. P. Baroianu.
Redactor-responsabil: Ioan Fleșeriu.

Bănci populare în România. Din inițiativa primarilor, preoților și învățătorilor, sătenii a 7 comune din județul Covurlui au fost convocați pentru a pune bazele unor societăți economice țărănești, cari pe acolo sunt foarte rari.

— *Arts.* Dl. Dr. M. Pop aduce la cunoștință publică că cu 15 Maiu a. c. reincepe praxa sa medicală în Baile Herculane, oțelul «Nestorovicu».

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce să facem în Aprilie?

In grădina de pomi putem îndeplini altoitul. Pomii să-i curățim de toate crengile uscate și pe cei sădiți de curând în timp uscat să-i udăm. La tot cazul omidele rămase și alte soiuri de insecte stricacioase ce se ivesc pe pomi, acum e timpul de a le culege fără întârziere. Persecii tomnatici acum trebuie rețezăți, dacă acest lucru nu s'a îndeplinit mai înainte. Sapă și plivește bine grădina de pomi, și pentru facerea gardurilor vii acum e timpul.

In grădina de legume se pot sădi tot felul de verdețuri sau legume. Plantele răsarite în patul cald le răsadim în liber și în timp uscat le udăm regulat și cu îngrijire, dar de regulă dimineața, pentru-că udându-le seara, fiind peste noapte frig, se pot primejdui. Răsadnițele cu acoperământ se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de îngheț. Sobolii, furnicile și alte insecte stricacioase trebuie stîrpite.

In câmp. Plivește sămănăturile de burueni înainte de a fi cu paiu. Sămână cucuruz și pune cartofi. Isprăvește cu sămănatul sămănător de primăvară și e consult a tăvălugi sămănăturile, a căror pământ s'ar fi înscorțosat. Livezile având destulă umezală în luna aceasta, nu trebuie udate. E consult primăvara și mai ales pe timpul acesta, a grăpa livezile.

In viie lucrul de căpetenie este tăierea, ridicarea și cercuirea. Surcei de viță de viie și acum se mai pot sădi.

In magazinele de bucate trebuie cât de des aerisat. Cerne și scutură bucatele cu îngrijire, ca să le mântui de gărgărițe; pune lână nespălată în jurul coșurilor cu grâu. Grăul încins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că își perde mirosul.

Albinele în luna aceasta își încep cu sîrguință lucrul lor, de unde urmează că să ne îngrijim de curățenia cuvenită și trebuincioasă și să le scutim de inimiții lor, cari la tot cazul trebuie pustiiți fără cruțare.

In luna aceasta după Sf. George vitele se scot la pășune. Grijiți să nu se umfle de nutrețul cel verde; dă-le fîn înainte de a le scoate la pășune. Soiul galițelor cam în luna aceasta puiază, de pui trebuie să îngrijim foarte bine. Pui de curcă numai în zilele calde și cu soare trebuie lăsați afară la aer liber.

179—1902. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1902. évi 244 sz. végzése következtében Dr.

Vlád Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénzügyi javára Adam Luon I. Avram és t. ellen 290 kor. s jár. erejéig 1902. évi február hó 5-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 788 kor. becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák, kukoricza, szekér, gazdasági eszközök stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróóság 1902-ik évi V. 38/2 sz. végzése folytán 290 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi szeptember hó 24 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 59 kor. 40 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Folt községében végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközzésére 1902. évi május hó 5 napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógyon, 1902. évi április hó 15 napján.

Ruszuly Imre,
kir. bir. végr.

(58) 1—1

371—1902. végrh. sz.

Arverési hirdetés.

Alólírott kir. bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, miszerint a szászvárosi kir. járásbíróóság 1902. évi V. 255 sz. végzése folytán, Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Dr. Dublós György szászvárosi lakos mint az „Ardeleana” pénz- és hitelintézet részvénytársaság engedményesének valamint a többi alap és felülfoglaltatók javára, Dregan Vasile és társai romoszi lakosok ellen 1200 kor. tőke, ennek 1901. évi 14/IX-től járó 6% kamatai 144 kor. 8 fill. eddigi és 5 kor. 80 fill. ezuttali árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként felül és lefoglalt és 2810 kor. 30 fillerre becsült: lóvak, csikók, tinok, kocsi, szekér, lószerszám, széna, kukoricza, buza, hordok, szélrosta és egyéb ingok bírói árverésen fognak eladatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1902. évi V. 255/2 számú végzése folytán a helyszínén vagyis Romoszon adosok lakásán leendő eszközzésére határidőül 1902. évi május hó 2-ik napjának délutáni 2 órája tűztetik ki azzal, hogy a fenn jelzett ingok esetleg becsáron alól is azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni, a befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi április hó 16-án.

Rácz Árpád,
kir. bir. végr.

1—1 (59)

101—1902. kir. végrh. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1902. évi V. 49. számú végzése folytán az «Ardeleana» pénz- és hitelintézet részvénytársaságának képviselve Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által Vasiliou Samoila és társai kasztói és szászvárosi lakosok elleni hátralékos 36 kor. 50 fill. eddigi költségek és 5 kor. 90 fill. ezuttali árverés kitűzetési költségek iránt kielégítésként le és felülfoglalt és 2730 koronára becsült lóvak, bivalok, ökrök, tehén, tinok, üszök, kocsik és szerszám bírói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1902. évi 49/2 számú végzése folytán a helyszínén vagyis Kaszton és Szászvároson adosok lakásukon 1902. évi május hó 3. napjának d. 2 órája Kaszton és 4 órája Szászvároson Lazaroi Samoilához tűztetik ki határidőül, mely árveréskor esetleg a fenn jelzett ingók becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi április hó 17-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajto.

1—1 (60)

405—1902. kir. vgrh. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. bíróságnak 1902. évi V. 210 számú végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt «Ardeleana» pénz- és hitelintézet részvénytársaságának Bercian Laurian és társai szászvárosi lakosok elleni 2213 kor. tőke, ennek 1901. évi december 1-től járó 6% kamatai, 115 kor. 40 fill. eddigi bíróilag megállapított, valamint ezuttali árverés kitűzetési 6 kor. 40 fill. költségek erejéig kielégítésként felül és lefoglalt és 823 koronára becsült különféle butorok, szőnyeg és egyéb ingok bírói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. bíróságnak 1902. évi V. 210/2 számú végzése folytán a helyszínén vagyis Szászvároson adosok lakásán leendő eszközzésére határidőül 1902. évi május hó 9-ik napján d. e. 10 órája tűztetik ki, a midőn is a fenti ingok esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni.

A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1902. évi április hó 21-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajto.

1—1 (61)

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital social: 500.000 cor. Fonduri: 350.000 coroane.

Starea Depunerilor: peste 2,000.000 cor.

Se primesc: Depuneri spre fructificare, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solveste institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuesc cu reîntoarcerea postei.

2— (48)

Direcțiunea.

Biblioteca
„Bunul Econom“.

Au apărut până acum broșurile:

1. Despre nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile. Prețul 30 fil.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor. Prețul 30 fil.
3. Sămënța plantelor agricole și sămănatul lor. Prețul 25 fil.

Se poate comanda la toate librăriile mai principale și la

Administrația revistei

„Bunul Econom“

Orăștie — (Szászváros.)

Revênzătorilor, rabat potrivit.

Să află de vânzare

Cassă **Wertheimiană**

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom“.

„PANNONIA“

Restaurant și Cafenea

Orăștie, Piața mare Nr. 2.

In casele unde se află:
Pretura și Perceptoratul regesc.

Se oferă
mâncări gustoase și eftine.

Vinuri de tot felul curate
și cu prețuri moderate.

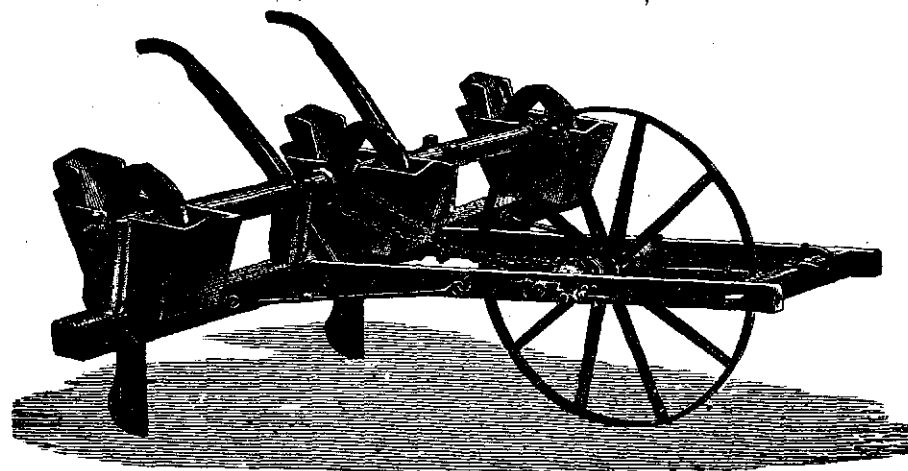
Pelin veritabil litra 50 cr.

Pentru trăsuri se află
o curte mare și grajduri spațioase.
Serviciu prompt!

Pentru P. T. Economi!

Recomand pentru sămănaturile de primăvară

cele mai bune și de mine introduse în țară cu bun succes

Mașini de sămănat cucuruz și napi
cu 2, 3 și 5 rînduri.

Afară de acestea recomand cele mai practice mașini de sămănat trifoli și lucernă, cu cari sămănând în șire deopotrivă, cruți foarte multă sămăntă.

Andrieu Rieger

prima fabrică ardeleană de mașini agricole
și turnătorie de fer în Sibiu,

(47) 5—10

Semințe economice și pentru grădina mai bune și mai recomandabile nu se pot afla, decât de calitatea cărora de 28 de ani expediază **MAUTHNER ÖDÖN** neguțătoria Curții reg. din **Budapesta**.

Cancelaria și depozitele: *Strada Rottenbiller 33.*
(Stațiunea centrală electrică).

Locurile de vânzare: *Strada Andrássy 23.*
(Vis-à-vis de opera regală).

(52) 5 52

Catalogul ilustrat, care se extinde pe 226 pagini, la dorință se trimite gratuit și liber de porto.

(51) In Librăria lui **W. Krafft** în Sibiu se află: 4-5

Albani N., Prăsirea pomilor 60 fil.
Aluasiu, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor cor. 1—
Aluasiu, Articolul de lege XXII. din 1886 „despre comune“ cu explicațiuni 80 fil. Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale 10 fi.
Aluasiu, Articolul de lege XXI. și XXIII din 1886 „despre jurisdicțiuni“ și „despre procedura disciplinară în contra funcționarilor administr.“ 50 fil.
Barciannu C. P., Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile 30 fil.
Barciannu C. P., Economia porcilor, oilor și caprelor 30 fil.
Barciannu C. P., Sămânța plantelor agricole și sămânțatul lor. 25 fil.
Barciannu S. P., Dicționar român-germân leg. cor. 760, broș. cor. 6.
Barciannu S. P., Dicționar germân-român leg. cor. 940, broș. cor. 760.
Borgovan, Ionel, educațiunea unui bun copil coroane 2—
Brote Dr. A., Insoțirile de credit după Raiffeisen cor. 160.
Brote Dr. A., Tinerea vitelor 24 fil.
„ Trifoiul 24 fil.
Buchner Dr., Cartea despre vieța lungă. Învățătura despre durată și conservarea vieții cor. 5—
Comsa D., Pomăritul cu deosebire privire la grădina școlară cor. 2—
Comsa D., Prăsirea pomilor 24 fil.
Coșbuc G., Povestea unei coroane de oțel, restatornicirea domniei românești și războiul nostru pentru neatarnare cor. 150.
Coșbuc G., Războiul nostru pentru neatarnare cor. 1—
Costin I., Intemeierea băncilor rale după sistemul Reiffeisen cor. 120.
Costin I., Manual de stupărit cor. 130.
Dopp E., Comasările, îndreptar practic în afaceri de ale comasării cu stricta observare a legilor și ordinaț. minister. mai nouă 80 fil.
Felix Dr., Manual elementar de igienă 50 fil.
„ Filoxera viei și mijloacele de a o nimici, după Giraud cor. 1—

Felix Dr., Îndreptar practic în economia rurală compus de *Baciu I.* și alții cor. 140.
Kneipp, Cura de apă, vindecarea boalelor și conservarea sănătății cor. 3—
Maier Dr. G., Manual complet de agricultură rațională, pentru usul școalelor speciale și de consultat pentru agricultori practici: Partea I. Agrologia sau agricultura generală, 33 coale de tipar având 217 figuri intercalate în text. cor. 5—
Partea II. Fitotehnia sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu fânățele și pășunile, 38 coale de tipar cu 202 figuri în text cor. 8—
Partea III. Zootehnia sau cultura vitelor dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lănei. pruste 30 coale de tipar cu vr'o 200 fig. în text, diferite rase și specii de vite domestice, copiate după natură cor. 8—
Partea IV. Economia rurală cu 35 fig. cor. 8—
Miclescu Gr. T., Colectă de rețete din econ. industr. și comerț cor. 1—
Munteanu, Legea veterinară și boalele lipicioase 80 fil.
Negrescu Dr. V. G., Despre friguri 75 fil.
Negruti I. F., Grădini de legume 50 fil.
„ „ Stilistica practică pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente 80 fil.
Niemands, Instrucțiuni populare despre datorii și drepturi cor. 120.
Niemands, Noua carte de bucate, conținând peste 2000 de rețete cor. 5—
Pacatiuanu T. V., Cartea de aur sau luptele politice naționale, tomul I. broș. cor. 10—
leg. 1160.
Severu A., Disertațiune economică despre bunăstarea făinei 10 fil.
Sima Gr., Isvor de bunăstare sau mai multe sute de îndreptări și povești din economia de casă cor. 1—
Simu R., Cartea stuparilor și săteni 70 fil.
Stoica S., Higiena copilului 30 fil.
„ Tractatul boalelor acute infectoase 60 fil.
Vranceanu Dr., Spre ruină, carte contra beției cor. 1—
Vuia D. G., Higiena populară cor. 2—

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată cu motor de vapor,
ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11-28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe m i mulți ani și pe lângă cele m i favorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patență ces. și reg. invenție proprie, c ri au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluși clopote și cu sunet adânc, — se face o economie de 20-30%, la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot

învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se căine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învêrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 10-20

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

6-52

la

(39)

Iulius Erös

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc.

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

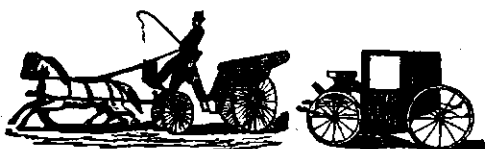
Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Kapranozai Mátyás

în Oraștie (Drumul țeril)

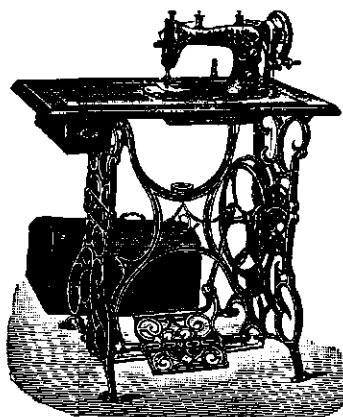
Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
cură și recuise economice,

primește tot felul de reparațiuni ce taie în branșa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele nouă.

6— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță

Recomand depozitul meu, aproape cel mai mare de
mașini de cusut,
de felurite sisteme, tocmită mai ales pentru broderia de artă cu prețuri foarte moderate, și la dorință, pe lângă plătire în rate ușoare.
Mașini vechi se primesc în schimb, ca plată pentru cele noue. (37) 6—

F. F. Widmann

prăvălie de modă, postav, lingherie, pânză
diferiți articoli în Oraștie (Szászváros).

VERZEICHNISS
aller 50.000 Gewinne
 Der größte Gewinn im glücklichsten Falle
1.000.000 Kronen.
 Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Sämmtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.		Kronen
1	Prämie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

Noroc excelent la Török.

Foarte mulți prin noi s'au făcut fericiți.
Onorații cumpărători au câștigat la noi peste 6 milioane cor.

Cea mai cu noroc loterie în toată lumea e loteria noastră de clase reg. ung. privilegiată, care în curând se începe din nou. Din

100.000 losuri 50.000 cu CÂȘTIGURI IN BANI se vor trage la sorți, va să zică, după conspectul alăturat al listei de tragere la sorți câștigă jumătate din totalitatea losurilor.

In timp de 5 luni se va sorta considerabilă sumă de 13 milioane 160 mii cor. Întreaga întreprindere stă sub inspecția statului.

o optime (1/8) fl. — 75 sau 150 coroane.
 un pătrar (1/4) " 150 " 3— "
 jumătate (1/2) " 3.— " 6— "
 un întreg (1/1) " 6.— " 12— "

Losurile le trimitem cu rambursă sau în schimbul trimiterii banilor. Planul oficios se trimite gratis. Vă rog a trimite comande imediat, dar cel mai târziu până la

5 Maiu a. c. cu toată încrederea la noi.

A. Török și soțul

casă de bancă

în **Budapeta.**

☆ VI. Teréz-körút 46 a. ☆

Cea mai mare prăvălie de losuri în detal în patria noastră.

Secțiunile loteriei de clasă a prăvăliei noastre principale:

1. Váci-körút 4.
2. Muzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

H. GRAEF
 Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de recuizite de scris în Craștie.

Își recomandă marele seu deposit de: Hârtie de cancelarie, epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat și Note se, precum și tot felul de articli aparținători cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole.

Bogat asortiment de Albumuri pentru poezii și fotografii,

(24) (cele mai potrivite cadouri.) 5—

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală

„**VICTORIA**” lucrata artistic și elegant, cu prețuri moderate

În respecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile aștate, de ori unde și de ori-cine, precum și piesele musicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul original.

Se aduce la cunoștința publică, că în

(46) **HUNEDOARA (PIATA-MARE)** 2—

în casele domnului *Eduard Toth* s'a deschis o

Tipografie

Librărie și cu un **Deposit de tipăriuri** sub numele:

„**IDEAL**”

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

➤ Serviciu prompt. ➤

Execuție cu acuratețe și ieftină.

Scrisoarea pentru comande se taie. Banca **Török A. és Társa Budapest.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de I. clasă de ale loteriei de clasă împreună cu planul oficios.

Suma de.....coroane { Vă rog a o rambursa
 o trimit cu mandat postal } ce nu convine
 o alătur în note de bancă } se șterge

Adresa corectă.....

La cetera prelimi- nare grătitef

PICTUR DE **ICOANE BISERICESTI**

LAJOS JÄGER

în Orăștie (Săscăuțros)

5—20

Plața-mare Nr. 2, în casle unde se află Pereptoratul și Pictura

Execută tot felul de reparaturl la altare.

Pregătește icoanele cele mai frumoase și efline lucrata în uleu pe pânză.

O icoană costă: 2, 3, 4 și 5 fl. (După mărime)

Portrete cu creon după fotografie, în mărime naturală, costă 2 fl.